

Příhlaška příspěvku do *Soutěžní přehlídky činů ve zpřístupňování fyziky veřejnosti 2023*

Československý časopis pro fyziku a oslava 150 let Časopisu pro pěstování matematiky a fyziky

Autorský kolektiv: Jan Valenta (vedoucí redaktor), Jana Žďárská (výkonný redaktor), Jiří Kolář (technický redaktor) a Ondra M. Šípek (administrátor)

Fyzikální ústav AV ČR, Praha

Email: valentaj@fzu.cz

Představení „projektu“

Čs.čas.fyz., který je pro svou žlutou obálku (tu získal před 55 lety) obecně nazýván „žluťák“, vstoupí v roce 2024 do svého 74. ročníku. Vznikl jako jeden z následnických časopisů vzniklých po ukončení vydávání *Časopisu pro pěstování matematiky a fyziky*, který vydávala *Jednota českých matematiků a fysiků* od roku 1872. 150ti leté výročí ČPMF jsme před rokem oslavili sérií přednášek pro veřejnost na FZU a výstavou o deseti panelech (5 se týká ČPMF a 5 ČsČF). Výstava byla během roku 2023 prezentována na FJFI ČVUT, MFF UK a během 21. konference čs. fyziků v Bratislavě a je k dispozici k zapůjčení.

Na počátku roku 2018 nastoupil nový vedoucí redaktor s (naivní) vírou, že je žlutý časopis důležité udržet a rozvíjet pro potřeby české a slovenské fyzikální komunity, včetně studentů a učitelů. Nechtěl pouze generovat další ročníky časopisu pro udržení tradice a zaplnění knihovny. Pokouší se proto zvýšit zájem zdejší fyzikální komunity o toto médium a přetvářet jej podle jejich potřeb a vývoje mediální scény. Mění se rubriky, grafika i web (to bylo pozastaveno vedením FZU pro nedostatek financí). Redakce se snaží přinášet informace o aktuálním dění, nových projektech, objevech, konferencích, vědní politice, činnosti v odborných společnostech, fyzikálním vzdělávání, přístrojích, osobnostech, výročích, historii exaktních věd atd.

Časopis vychází 6x ročně v tištěné i elektronické formě, je k dostání v knihkupectvích Academia, některých univerzitních knihkupectvích a také na e-shopu matfyzpress (zastaveno pro malý obrat). Ekonomicky je existence časopisu zajišťována Fyzikálním ústavem AV ČR – zatím je tato podpora stabilní, ale neroste. Přitom rozsah posledních ročníků setrvale bobtná (ale už se krotíme, hlavní je kvalita): (2017–2023): 376, 436, 464, 469, 483, 505, 502 (2023 odhad) tiskových stran bez obálky.

Počet předplatitelů tištěného (placeného) časopisu je víceméně ustálený (~450), zato roste setrvale počet registrovaných čtenářů elektronické verze (zdarma od r. 2020 – těsně před covidem). Přes usilovnou snahu upadá zájem o ČSČF na Slovensku – tento ročník je první bez jediného příspěvku slovenských autorů! Ale i „doma“ se snaha o získávání více zajímavých příspěvků setkává s neúspěchem, resp. se slabým úspěchem. Nepříjemným faktem je i velmi slabá zpětná vazba od čtenářů, která by redakci pomohla více vyhovět jejich přáním.

Web časopisu: ccf.fzu.cz